

Dierenartsenpraktijk Akoot

Leuvensesteenweg 355
3070 Kortenberg
0475/581.563
www.akuut.be
info@akuut.be

DIABETES BIJ DE HOND EN DE KAT

Mijn hond/kat heeft diabetes mellitus...

- Wat is diabetes mellitus?
  - Bij elke maaltijd wordt er een deel van het voedsel, namelijk de koolhydraten, door vertering in de darm omgezet tot glucose. Deze glucose wordt dan via het bloed getransporteerd naar de lichaamscellen, waartoe het wordt gebruikt als brandstof of als bouwsteen. Deze cellen kunnen alleen het glucose opnemen vanuit het bloed, wanneer ze worden gestimuleerd door het hormoon insuline. Dit hormoon wordt geproduceerd door de alvleesklier (ook gekend als pancreas) en het is juist hier waartoe het probleem ontstaat bij diabetespatiënten.

Bij diabetespatiënten wordt er onvoldoende insuline geproduceerd of is er een verminderde gevoeligheid voor insuline (=insulineresistentie), dit leidt tot een verminderd gebruik van glucose door de lichaamscellen en resulteert in een te hoog concentratie glucose in het bloed (hyperglycemie). Doordat de opname door de lichaamscellen is verminderd, ontstaat aldaar een tekort aan bouwsteen en brandstof, namelijk glucose. De term “diabetes mellitus” komt zowel van het grieks als het latijn, wat “doorstroom honingzoet” betekent. Door het te veel aan glucose in het bloed bij een diabetespatiënt wordt er meer glucose door de nieren uitgescheiden, wat resulteert in een verhoogd aantal glucose in de urine, maw de urine zal “aangesuikerd” en kleverig zijn.

Wat zijn de oorzaken van diabetes mellitus?

- Suikerziekte zien we voornamelijk bij katten en honden van middelbare tot oude leeftijd.
- Een verhoogd lichaamsgewicht (obesitas) en een verminderde activiteit zijn eveneens predisponerende factoren. Deze factoren zorgen voor een verminderde gevoeligheid voor het hormoon insuline, waardoor er dus meer insuline moet worden aangemaakt voor het bloedglucose binnen de normaalwaarden te houden.
- Het gebruik van enkele medicijnen kan eveneens het ontstaan van diabetes mellitus induceren. Deze medicijnen zijn vooral hormonen, bv deze gebruikt om krolsheid bij

de kat of loopsheid bij de hond te onderdrukken, of cortisonepreparaten welke worden gebruikt om de jeuk bij hond en kat te onderdrukken.

- Suikerziekte wordt vaker gediagnosticeerd bij teven dan bij reuen. Bij elke loopsheid wordt er progesteron door de eierstokken van de teef afgegeven, welke via een andere hormoon, namelijk groeihormoon, een onderdrukkende werking heeft op insuline.
  - Bij katten wordt het vooral gezien bij katers.
  - Bij honden welke zijn gediagnosticeerd met het syndroom van Cushing zien we vaak suikerziekte als complicatie.
- Wat zijn de symptomen van diabetes mellitus?
- De meeste honden/katten gaan meer drinken, wat zorgt voor een verhoogde urineproductie en gaan dus frequenter urineren. Wat heel vaak wordt gezien is dat honden/katten, die voorheen zindelijk waren, ineens binnen in huis gaan plassen.
  - De dieren vertonen eveneens een verhoogde eetlust, gaan meer uit vuilbakken gaan stelen of gaan meer bedelen, maar desondanks vermageren ze toch. In een vergevorderd stadium gaan ze minder eten en zullen braken en krijgen last van diarree.
  - Sommige dieren gaan in een later stadium sneller vermoeid zijn en traagheid en zwakte vertonen.
- Hoe wordt de diagnose gesteld?
- De diagnose baseren alleen op basis van de symptomen is onvoldoende. Deze symptomen kunnen eveneens voorkomen bij andere ziekten en de kans op een verkeerde diagnose is dan groot.
  - De definitieve diagnose kan worden gesteld door een bloedonderzoek bij de nuchtere kat/hond. Wanneer hierop blijkt dat het bloedglucose hoger is dan de normaalwaarden, is de diagnose diabetes gesteld. Bij katten kan de suikerspiegel onder stressomstandigheden erg schommelen waardoor een bijkomende test, de fructosaminebepaling, nodig kan zijn.
  - Een diagnose door een urine-onderzoek, waarbij de hoeveelheid glucose in de urine is gestegen, is niet sluitend. En kan zowel ten onrechte als diabetes worden beoordeeld als ten onrechte als niet-diabetes worden beoordeeld.

○ Hoe wordt diabetes mellitus behandeld?

- Wat U goed moet weten is dat de behandeling van diabetes meestal voor het leven is!

- De behandeling van diabetes is drie-delig:

1. De therapie met insuline-preparaten
2. Een gecontroleerde en afgewogen voeding
3. Een gecontroleerde beweging

✓ Insulinetherapie:

➤ Hond en kat:

- De hond moet meestal dagelijks éénmaal op éénzelfde tijdstip worden ingespoten met Caninsulin®, door zijn vertraagde vrijstelling.

- De kat daarentegen heeft meestal tweemaal per dag, dwz om de 12u, zijn injectie met Caninsulin® nodig.

Dit preparaat bevat het insuline dat uw hond/kat tekort komt. Deze vloeistof moet onder de huid (subcutaan) worden ingespoten met de specifieke insuline-spuitjes (40 I.U./ml), zeker niet met een normale spuit!. In de tussentijd moet het in de koelkast worden bewaard. Het is tegenaangewezen met het flesje te schudden, rustig zwenken, voordat U de vloeistof aspireert, is wel nodig.

-Wanneer U twijfelt of U de injectie wel juist toepast, aarzel niet om ons te contacteren.

-De injectie insuline mag pas gegeven worden NADAT de hond/kat heeft gegeten. Wanneer de hond/kat niet eet, mag U maar 1/3 van de dosis insuline aan uw hond/kat geven. Als U dan de volledige dosis insuline zou geven, kan de hond/kat in hypoglycemie gaan (zie complicaties).

-Enkele dagen na het starten van de therapie zal U met de hond/kat op controle moeten gaan bij de dierenarts. Deze afspraak gebeurt best 4u na de insuline-injectie, omdat de dierenarts op dat tijdstip, via een bloedname, kan controleren of de ingestelde dosis voldoet. Deze controle zal wekelijks herhaald worden tot men de juiste dosis insuline heeft bepaald. Deze stabilisatiefase kan enkele weken in beslag nemen. Eenmaal de juiste dosis gevonden, zullen de typische symptomen van diabetes mellitus verdwijnen en zullen de hoeveelheid controles afnemen.

✓ Gecontroleerde voeding:

- Het is zeer belangrijk dat de hond/kat elke dag dezelfde hoeveelheid voedsel van een zo constant mogelijke samenstelling krijgt. De voeding bepaalt namelijk de hoeveelheid glucose dat wordt geproduceerd in de darmen en dus eveneens de hoeveelheid insuline die nodig is voor het gebruik van glucose als bouwsteen of brandstof.
  - Het is ook belangrijk dat de hond/kat zijn voeding in correlatie krijgt met zijn insulinetherapie. Zo zal er bij de hond tweemaal eten worden gegeven, dit telkens VOOR elke insuline-injectie en 8u erna (welke niet wordt gevolgd door een insuline-injectie). Bv: U geeft om 8u 's ochtends een halve portie eten gevolgd door de insuline-injectie, en dan geeft u om 16u de andere halve portie eten. Bij de kat is het lichtjes anders, want deze heeft 2 injecties met insuline nodig. Hierbij moet U dus na ELKE voedselopname insuline injecteren. Even een praktisch voorbeeld: u geeft de halve portie eten om 8u 's morgens gevolgd door de insuline-injectie, en om 20u geeft U de andere halve portie eten, eveneens gevolgd door een insuline-injectie.
  - Doordat de constante hoeveelheid voedsel zo belangrijk is voor een constante glucosespiegel in het bloed, is het aan te raden GEEN tussendoortjes meer te geven aan je hond/kat. Laat ze ook niet stelen of bedelen. Katten met diabetes worden best binnen gehouden.
  - Voor de glucose-spiegel zo laag mogelijk te houden is het belangrijk dat je hond/kat een voeding krijgt met een laag snel verteerbaar koolhydratengehalte, liefst een droogvoeder. Voeding die een grote snel verteerbare hoeveelheid van koolhydraten bevatten (suikers), geven kortstondig een zeer plotse stijging van het glucosegehalte in het bloed. Dit maakt het constant houden van de bloed-suikerspiegel zeer moeilijk. In de natte voeders zorgt de saus voor een te sterke stijging van de bloed-glucose concentratie. Honden/katten met overgewicht worden hiervoor best ook behandeld met een speciaal voeder.
- ✓ Gecontroleerde beweging:
- Dit geldt vooral voor de honden. Hierbij moet men elke dag op ongeveer hetzelfde tijdstip en dezelfde afstand gaan wandelen. Glucose wordt gebruikt als brandstof door de lichaamscellen, dus dit verbruikt stijgt bij het wandelen. Wanneer men op sommige dagen meer gaat wandelen dan op andere, zal het glucose dalen in het bloed en bestaat de kans dat de hond in hypoglycemie gaat (zie complicaties).

- Wat zijn de eventuele complicaties?
  - Hypoglycemie: Dit is het verschijnsel dat ontstaat wanneer de dosis insuline te hoog is door bv. Injectie van insuline zonder dat de hond/kat gegeten heeft of door een langere wandeling te maken met je hond met diabetes of bij niet-gecontroleerde diabetespatiënt, het niet juist toedienen van insuline,... Omdat de hersenen op elke moment moeten beschikken over voldoende glucose, is hypoglycemie een levensbedreigende situatie! Het gaat gepaard met een verandering in gedrag van je huisdier. Ze gaan ineens veel slomer worden, beginnen te rillen en vreemde bewegingen uitvoeren, zoals omvallen, trappelen met poten,... Het belangrijkste op dit moment is het bloed-glucosegehalte zo snel mogelijk doen stijgen. Dit kan men bekomen door de hond/kat eten te geven. Wanneer ze niet meer eten, kan men best een druivensuikeroplossing (1gram druivensuiker per kilogram lichaamsgewicht) in de wangzak gieten. Wanneer er herstel optreedt, kan er opnieuw een maaltijd voorgeschoteld worden. Vervolgens kan men best de hond/kat goed in de gaten houden de volgende uren en om de 2 uren een maaltijd geven. Voor de volgende hoeveelheid insuline of wanneer de toestand van de hond/kat niet verbetert, is het aan te raden een dierenarts te consulteren.
- Wat is de prognose voor mijn hond/kat?
  - Een hond/kat met een goed gecontroleerde insuline- en voedseltherapie zal vrijwel een normaal leven leiden.
  - Honden hebben, afhankelijk van de leeftijd, een verwachte overlevingsduur van 2 tot 5 jaar.
  - Katten kunnen vaak jarenlang zonder problemen op dezelfde dosering blijven staan. Toch is het geen uitzondering als een kat na enkele maanden (zelfs binnen 1 tot 3 maanden) of jaren opeens een periode heeft waarin geen insuline nodig is of waarin de dosis met 50% verhoogd moet worden.

Diabetes vraagt meer aanpassing en moeite voor de eigenaar dan voor het dier!